

JAFNRÉTTISÁÆTLUN STYKKISHÓLMSBÆJAR 2020-2022

EFNISYFIRLIT

INNGANGUR	2
STYKKISHÓLMSBÆR SEM STJÓRNVALD	4
STYKKISHÓLMSBÆR SEM VINNUVEITANDI	5
STYKKISHÓLMSBÆR SEM VEITANDI ÞJÓNUSTU	10
ENDURSKOÐUN	11

INNGANGUR

Jafnréttisáætlun Stykkishólmsbæjar byggir á [lögum nr. 10/2008](#) um jafna stöðu og jafna rétt kvenna og karla. Markmið laganna er að koma á og viðhalda jafnrétti og jöfnum tækifærum kvenna og karla og jafna þannig stöðu kynjanna á öllum sviðum samfélagsins. Áætlun Stykkishólmsbæjar nær til hlutverks sveitarfélagsins sem stjórnvalds, vinnuveitanda og þjónustuaðila.

[Jafnræðisregla stjórnarskrárinnar](#) kveður á um að allir skuli vera jafnir fyrir lögum og njóta mannréttinda án tillits til uppruna, þjóðernis, litarháttar, trúarbragða, stjórnmalaskoðana, kynferðis, kynhneigðar, aldurs, efnahags, ætternis, fötlunar, heilsufars eða annarrar stöðu. Sérstaklega er kveðið á um jafnan rétt kvenna og karla. Jafnræðisregla stjórnarskrárinnar er grundvöllur jafnréttisstefnu Stykkishólmsbæjar.

MARKMIÐ

Markmið áætlunarinnar er að stuðla að jafnri stöðu og jöfnum möguleikum íbúa Stykkishólmsbæjar. Jafnréttisáætlun er ætlað að tryggja jafnrétti kynjanna og stuðla að kynjasambættingu í allri starfsemi bæjarfélagsins.

Til þess að ná þessu markmiði skal Stykkishólmsbær og stofnanir hans gæta jafnréttissjónarmiða í stefnumótun og ákvörðunum sínum. Stykkishólmsbær er jafnréttissinnað og lýðræðislegt sveitarfélag sem tryggir öllum jöfn tækifæri og áhrif þar sem þarfir ólíkra hópa eru viðurkenndar. Jafnréttisáætlun Stykkishólmsbæjar er ætlað að taka til ólíkra hlutverka sveitarfélagsins, þ.e í fyrsta lagi sem stjórnvalds, í öðru lagi sem atvinnurekanda og í þriðja lagi sem veitanda þjónustu.

FRAMKVÆMD OG UMFANG

Jafnréttisáætlun Stykkishólmsbæjar nær til stjórnkerfis og starfsmanna bæjarfélagsins og er kynnt þjónustustofnunum og fyrirtækjum í sveitarfélaginu. Jafnréttisáætlunin skal kynnt öllum stjórnendum, starfsmönnum sveitarfélagsins og kjörnum fulltrúum. Áætlunin skal einnig vera aðgengilega á vef bæjarins.

VELFERÐAR- OG JAFNRÉTTISMÁLANEFND

Í velferðar- og jafnréttismálanefnd sitja fimm fulltrúar sem kosnir eru af bæjarstjórn og fimm til vara. Nefndin skal vera ráðgefandi fyrir bæjarstjórn Stykkishólmsbæjar í málefnum er varða jafnrétti kvenna og karla ásamt því að fylgjast með og leggja fram tillögur til bæjarstjórnar að sérstökum aðgerðum til að tryggja jafna stöðu og jafnan rétt kynjanna. Auk þess skal nefndin hafa frumkvæði og fylgjast með aðgerðum til að tryggja jafna stöðu og jafnan rétt innan sveitarfélagsins. Helstu verkefni á sviði jafnréttismála eru að kanna og stuðla að jafnri stöðu kynjanna hjá fyrirtækjum og stofnunum bæjarins.

Markmið	Aðgerð	Ábyrgð	Tímarammi
Jafnréttismál sett í farveg.	Velferðar- og jafnréttismálanefnd er ábyrgðaraðili jafnréttisstefnu og ber að hafa jafnréttismál á dagskrá tvisvar á ári.	Bæjarráð.	Mars og september ár hvert.
	Upplýsingum um jafnréttislögin og jafnréttisáætlun bæjarins skal komið á framfæri við stofnanir Stykkishólmsbæjar og haft aðgengilegt á heimasíðu.	Velferðar og jafnréttismálanefnd.	Í október ár hvert.

STYKKISHÓLMSBÆR SEM STJÓRNVALD

NEFNDIR OG RÁÐ

Við skipan í nefndir, ráð, stjórnir og starfshópa á vegum bæjarfélagsins skal, í samræmi við jafnréttislög, gæta þess að hlutfall kynjanna sé sem jafnast og ekki minna en um 40% þegar um fleiri en þrjá fulltrúa er að ræða. Hafa ber þetta ákvæði að leiðarljósi þegar settar eru fram tillögur um fulltrúa í nefndir, ráð, stjórnir og starfshópa og taka mið af 15 gr. laga nr. 10/2008 og 2.tl.44gr. [laga nr. 138/2011](#). Þegar tilnefnt er í nefndir, ráð og stjórnir á vegnum sveitarfélagsins skal tilnefna bæði karl og konu. Við tilnefningar skal leitast við að veita innflytjendum og öðrum hópum sem hallar á í samfélaginu tækifæri til þátttöku í nefndum og ráðum. Stjórnsýsla sveitarfélagsins á að vera fordæmisgefandi fyrir aðra aðila í bæjarfélaginu.

Markmið	Aðgerð	Ábyrgð	Tímarammi
Kynjahlutfall í nefndum, ráðum og stjórnunum sé sem jafnast.	Taka saman upplýsingar um hlutfall kynja í nefndum, ráðum og stjórnunum.	Velferðar- og jafnréttismálanefnd.	Lokið í júní annað hvert ár.
	Leitast við að leiðrétta ef mögulegt.	Bæjarstjórn.	Lokið í september annað hvert ár.
	Stjórnmálaflokkum sent bréf til að vekja athygli þeirra á mikilvægi þess að við uppstillingu á framboðslistum skuli hlutfall kynjanna vera eins og best verður á kosið.	Velferðar- og jafnréttismálanefnd.	Haust 2021.

STYKKISHÓLMSBÆR SEM VINNUVEITANDI

Ánægt og hæft starfsfólk skiptir sköpum fyrir árangur Stykkishólmsbæjar og stofnana á þeirra vegum. Til þess að hægt sé að nýta krafta og kunnáttu alls starfsfólks til fullnustu er mikilvægt að á vinnustöðum bæjarins ríki jafnrétti og að hegðun á borð við einelti, ofbeldi, kynbundið ofbeldi, kynbundin og kynferðisleg áreitni sé ekki liðin. Einnig er mikilvægt að starfsfólk geti samræmt fjölskyldu- og atvinnulíf.

LAUNAJAFNRÉTTI

sbr. 19. gr. jafnréttis laga

Konum og körlum er starfa hjá sama atvinnurekanda skulu greidd jöfn laun og skulu njóta sömu kjara fyrir sömu eða jafnverðmæt störf. Með jöfnum launum er átt við að laun skulu ákveðin á sama hátt fyrir konur og karla. Skulu þau viðmið sem lögð eru til grundvallar ekki fela í sér kynjamismun. Starfsmönnum skal ávallt heimilt að skýra frá launakjörum sínum ef þeir kjósa svo.

Markmið	Aðgerð	Ábyrgð	Tímarammi
Tryggja launajafnrétti og að allar launaákvarðanir séu gagnsæjar, málefnalegar, skjalfestar og rekjanlegar.	Launagreining verði framkvæmd.	Launa-fulltrúi.	Lokið í maí ár hvert.
	Leiðrétta óútskýrðan launamun kynjanna.	Bæjarstjóri. Mannauðs- og launa-fulltrúi. Bæjarritari.	Alltaf.
	Viðhalda kröfum um jafnlaunavottun.	Bæjarstjóri. Mannauðs- og launa-fulltrúi. Bæjarritari.	Þriðja hvert ár.

LAUS STÖRF, STARFSÞJÁLFUN OG ENDURMENNTUN

sbr. 20. gr. jafnréttislaga

Starf sem laust er til umsóknar skal standa opið jafnt konum og körlum. Atvinnurekendur skulu gera nauðsynlegar ráðstafanir til að tryggja að konur og karlar njóti sömu möguleika til endurmenntunar, símenntunar og starfsþjálfunar og til að sækja námskeið sem haldin eru til að auka hæfni í starfi eða til undirbúnings fyrir önnur störf.

Markmið	Aðgerð	Ábyrgð	Tímarammi
Laus störf hjá sveitarfélaginu standi opin öllum.	Atvinnuauglýsingar skulu að jafnaði vera kynhlutlausar, en sé um að ræða störf þar sem hallar á annað kynið skal vekja athygli á því markmiði jafnréttisstefunnar að jafna kynjaskiptingu innan starfsgreinarinnar sbr. 26. gr. Jafnréttislaga.	Bæjarstjóri og stjórnendur.	Alltaf þegar starf er laust til umsóknar.
	Umsækjandi af því kyni sem er í minnihluta í viðkomandi starfsgrein skal að öllu jöfnu ganga fyrir við ráðningu þegar hann er jafnhæfur eða hæfari.	Bæjarstjóri og stjórnendur.	Alltaf.
Tryggja að starfsþjálfun, endurmenntun og símenntun sé aðgengileg öllum kynjum.	Leitast við að námskeið og fræðsla höfði til fjölbreytts starfsmannahóps.	Stjórnendur.	Alltaf.
Tryggja að fólki sé ekki mismunað á vinnustöðum vegna aldurs.	Starfsfólki standi til boða símenntun og starfsþróun, óháð aldri.	Stjórnendur.	Alltaf.
Koma í veg fyrir mismunun hvað varðar starfsaðstæður, starfsþróun og símenntun starfsfólks af erlendum uppruna.	Innflytjendur og fólk af erlendum uppruna njóti jafnra tækifæra á við annað starfsfólk til starfsframa og starfsþróunar.	Stjórnendur.	Alltaf.
	Leitast við að starfsfólki af erlendum uppruna sé gefinn kostur á starfstengdu íslenskunámi eftir því sem þörf er á. Leitast við að starfsfólk af erlendum uppruna fái fræðslu um starfsáætlan, þjónustumarkmið og menningu vinnustaðarins.	Stjórnendur.	Alltaf.

SVEIGJANLEIKI TIL AÐ SAMRÆMA FJÖLSKYLDU- OG ATVINNULÍF

sbr. 21. gr. jafnréttisлага

Atvinnurekendur skulu gera nauðsynlegar ráðstafanir til að gera konum og körlum kleift að samræma starfsskyldur sínar og ábyrgð gagnvart fjölskyldu. Ráðstafanir þær skulu m.a. miða að því að auka sveigjanleika í skipulagningu á vinnu og vinnutíma þannig að bæði sé tekið tillit til fjölskylduaðstæðna starfsmanna og þarfa atvinnulífs, þar með talið að starfsmönnum sé auðveldað að koma aftur til starfa eftir fæðingar- og foreldraorlof eða leyfi úr vinnu vegna óviðráðanlegra og brýnna fjölskylduaðstæðna.

Markmið	Aðgerð	Ábyrgð	Tímarammi
Nýta kosti sveigjanleika á vinnustað til að auðvelda starfsfólki að samræma einkalíf, fjölskylduábyrgð og starf.	Tryggja skal að starfsfólki sé ekki mismunað vegna barneigna.	Stjórnendur.	Alltaf.
	Starfsfólk eigi kost á sveigjanlegum vinnutíma, hlutastörfum eða annarri hagræðingu vinnutíma eða vinnuskipulags þar sem því verður við komið og hentað getur bæði starfsmanni og starfsemi vinnustaðar.	Stjórnendur.	Alltaf.
	Starfsmönnum skal gert kleift að minnka vinnu tímabundið til að geta sinnt fjölskylduábyrgð eins og umönnun veikra barna.	Stjórnendur.	Alltaf.

KYNBUNDIN ÁREITNI, KYNFERÐISLEG ÁREITNI, KYNBUNDIÐ OFBELDI OG EINELTI

sbr. 22. gr. jafnréttis laga

Stykkishólmsbær skal gera sérstakar ráðstafanir til að koma í veg fyrir að starfsfólk, nemar og skjólstaðingar verði fyrir kynbundnu ofbeldi, kynbundinni áreitni eða kynferðislegri áreitni á vinnustað, stofnun, í félagsstarfi eða skólum. Ef yfirmaður er kærður vegna ætlaðs kynbundins ofbeldis, ætlaðrar kynbundinnar áreitni eða ætlaðrar kynferðislegrar áreitni verður hann vanhæfur til að taka ákvarðanir í tengslum við starfsskilyrði kæranda á meðan meðferð málsins stendur yfir og skal þá næsti yfirmaður taka slíkar ákvarðanir.

Markmið	Aðgerð	Ábyrgð	Tímarammi
Að fordómar, einelti, ofbeldi eða kynbundin og kynferðisleg áreitni viðgangist ekki á vinnustöðum sveitarfélagsins.	Vinna að stöðugum endurbótum á viðbragðsáætlun.	Mannauðs- og launa-fulltrúi.	Alltaf.
	Stefna og viðbragðsáætlun sveitarfélagsins sé kynnt og rædd árlega á starfsmannafundum svo starfsfólk þekki boðleiðir og geti brugðist við með réttum hætti ásamt því að vera meðvitað um málsmeðferð slíkra mála.	Stjórnendur. Velferðar og jafnréttismálanefnd.	Lokið í september ár hvert.
	Stjórnendur skulu kynna stefnuna fyrir nýjum starfsmönnum.	Stjórnendur.	Alltaf.
	Stefna og viðbragðsáætlun sveitarfélagsins sé aðgengileg öllu starfsfólki.	Stjórnendur. Aðstoðarmaður- bæjarstjóra.	Alltaf.
	Tryggja skal að starfsmenn bæjarins hafi aðgang að trúnaðarmanni á sínum vinnustað og geti leitað til hans varðandi mál sem upp koma s.s einelti og kynferðisleg áreitni á vinnustöðum.	Stjórnendur.	Alltaf.
	Endurskoða stefnu Stykkishólmsbæjar gegn einelti, áreitni og ofbeldi.	Velferðar og jafnréttismálanefnd.	2021.

UNNIÐ GEGN MISMUNUN Á VINNUSTÖÐUM OG MÖGULEIKAR FÓLKS MEÐ MISMUNANDI STARFSGETU AUKNIR

Unnið verði gegn allri mismunun á vinnustöðum sveitarfélagsins, með því að tryggja framboð starfa, vinnufyrirkomulag, vinnutíma og starfsaðstöðu sem hentar fólki með mismunandi starfsgetu.

Markmið	Aðgerð	Ábyrgð	Tímarammi
Tryggja rétt fatlaðs fólks á vinnustöðum sveitarfélagsins og skapa fordómalaust andrúmsloft í garð einstaklinga með fötlun.	Fatlaður umsækjandi skal njóta forgangs í störf hjá sveitarfélaginu sé hann jafnhæfur eða hæfari en aðrir umsækjendur.	Stjórnendur.	Alltaf.
Fólki með mismunandi starfsgetu verði í auknum mæli gert kleift að starfa hjá sveitarfélaginu.	Viðhalda góðu samstarfi við úrræði VMST „Atvinna með stuðningi“ og Virk.	Stjórnendur.	Alltaf.
Tryggja starfsfólki af erlendum uppruna jafnræði og jafnrétti á við annað starfsfólk sveitarfélagsins.	Innflytjendur og fólk af erlendum uppruna njóti jafnréttis í hvívetna í ráðningarferli og öllum kjörum og réttindum.	Stjórnendur.	Alltaf.

STYKKISHÓLMSBÆR SEM VEITANDI ÞJÓNUSTU

Stykkishólmsbær starfrækir ýmsa þjónustu fyrir íbúa sveitarfélagsins, bæði lögbundna og ólögbundna þjónustu. Allir eiga óháð kyni jafnan aðgang að þjónustu sveitarfélagsins. Við ákvarðanir um tilhögun þjónustu skal tekið með af þörfum kynjanna og áhrifum ákvarðana á stöðu þeirra.

Markmið	Aðgerð	Ábyrgð	Tímarammi
Allt uppeldis- og tómskundastarf, menntun og fræðsla sem fram fer á vegum og er á ábyrgð Stykkishólmsbæjar og stofnana þess skal hafa jafna stöðu kynjanna að leiðarljósi.	Fræðsla um jafnrétti sé hluti af skólastarfi og sé nánar útfærð í skólanámskrám.	Skólastjórn-endur. Skóla og fræðslu-nefnd.	Alltaf.
	Jafnréttisfræðsla skal fara fram á öllum skólastigum og í öllu tómskundastarfi.	Skólastjórn-endur. Æskulýðs og tómskundafulltrúi.	Alltaf.
	Hvatning til að rækta hæfileika sína og persónuþroska án tillits til hefðbundinna staðalmynda kynjanna.	Skólastjórn-endur.	Alltaf.

ENDURSKOÐUN

Jafnréttisáætlun sveitarfélaga skal endurskoða á fjögurra ára fresti og skulu jafnréttisáætlanir lagðar fram til samþykktar í viðkomandi sveitarstjórn eigi síðar en ári eftir sveitarstjórnarkosningar, skv. [2. mgr. 12. gr. jafnréttislaga](#).

Markmið	Aðgerð	Ábyrgð	Tímarammi
<i>Að jafnréttis-áætlunin sé í sífældri þróun eins og önnur stefnumótun.</i>	Taka jafnréttisáætlun til umfjöllunar ár hvert.	Velferðar og jafnréttis-málanefnd.	Lokið í maí ár hvert.

STYKKISHÓLMSBÆR

Hafnargötu 3
340 Stykkishólmur

Sími

433 1200

Hönnun

Anok margmiðlun ehf

Netfang

stykkisholmur@stykkisholmur.is

Vefur

www.stykkisholmur.is